

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 185/2022-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, proti postupu Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 1089/2008 po právoplatnosti nálezú Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 223/2013-44 z 10. júna 2013 a po rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva v konaní o jeho sťažnosti č. 65736/13 z 21. apríla 2015 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 1089/2008 (ďalej len „napadnuté konanie“) po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 223/2013-44 z 10. júna 2013 a po rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva v konaní o sťažnosti č. 65736/13 z 21. apríla 2015, ktorým konanie o sťažnosti zastavil, na základe urovnania sporu zmierom. Navrhuje priznať finančné zadostučinenie v sume 14 000 eur a žiada nahradiť trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v napadnutom konaní vystupuje v procesnom postavení žalovaného. Žaloba bola podaná pôvodným žalobcom, ktorý sa domáhal zaplattenia 3 528,12 eur s príslušenstvom. Sťažovateľ v napadnutom konaní podaním doručeným okresnému súdu 31. júla 2008 vzniesol vzájomný návrh, ktorým žiadal zaviazat' pôvodného žalobcu na zaplattenie 86 854,51 eur s príslušenstvom. Pôvodný žalobca doručil okresnému súdu 30. marca 2009 návrh na zmenu účastníkov konania na strane žalobcu na základe postúpenia pohľadávky, ktorá je predmetom konania obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obchodná spoločnosť“). Okresný súd rozhodol uznesením zo 6. apríla 2009 o pripustení zmeny účastníkov konania tak, že namiesto pôvodného žalobcu pripustil vstup obchodnej spoločnosti do konania. Na pojednávaní 15. mája 2012 okresný súd uznesením rozhodol o vylúčení vzájomného návrhu na zaplattenie sumy 86 854,51 eur na samostatné konanie (po tom, čo nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o zmene účastníkov konania na strane žalobcu, pozn.) a rozhodol o žalobe rozsudkom tak, že sťažovateľa zaviazal na zaplattenie 3 527,18 eur žalobcovi a vo zvyšku žalobu zamietol. Rozhodol aj doplnčacím rozsudkom zo 16. septembra 2014, ktorým doplnil pôvodný rozsudok z 15. mája 2012 tak, že uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2 647,88 eur od 17. októbra 2006 do zaplattenia a náhradu trov konania. Proti označenému doplnčujúcemu rozsudku a uzneseniu o vylúčení vzájomného návrhu na samostatné konanie podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 8 Co 17/2015-484, 8 Co 225/2017 z 26. septembra 2017, ktorým doplnčací rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konania a odvolanie proti uzneseniu o vylúčení vzájomného návrhu odmietol (ako procesne neprípustné, pozn.). Okresný súd po vrátení veci rozhodol uznesením z 3. júna 2019, ktorým rozhodol o zastavení konania v časti príslušenstva a náhradu trov konania nepriznal.

3. Sťažovateľ v sťažnosti v podstatnom namieta, že do podania sťažnosti v napadnutom konaní nebolo právoplatne rozhodnuté o časti jeho vzájomného návrhu, nevylúčenej na samostatné konanie (ďalej len „konanie 1“). Zároveň namieta, že v napadnutom konaní v časti, ktoré bolo vylúčené na samostatné konanie, v súčasnosti vedené pod sp. zn. 8 C 41/2021 (ďalej len „konanie 2“), tiež dochádza k porušovaniu jeho označených práv.

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 185/2022-20 z 27. apríla 2022 ju prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

5. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k prijatej ústavnej sťažnosti.

6. Podpredseda okresného súdu prípisom č. k. 1 Spr 55/22 z 25. mája 2022 k ústavnej sťažnosti v podstatnom uviedol, že „v právnej veci žalobcu [REDAKOVANÉ] (k dnešnému dňu [REDAKOVANÉ]), proti žalovanému [REDAKOVANÉ], o zaplattenie

3 528,12 Eur príslušenstvom vedenom v konaní 4 C/1089/2008 bolo rozhodnuté rozsudkom 4 C/1089/2008-304 zo dňa 15. 05. 2012. Súd prvého stupňa v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co/300/2012-362 zo dňa 25. 02. 2014 zaviazal žalovaného na úhradu istiny vo výške 2 647,88 eur. Rozsudok v časti istiny nadobudol právoplatnosť dňa 06. 03. 2018 a vykonateľnosť dňa 10. 03. 2018. Následne, súd uznesením č. k. 4 C/1089/2008-585 zo dňa 03. 06. 2019 konanie v časti príslušenstva zastavil a žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03. 07. 2019, čím bolo konanie vo veci sp. zn. 4 C/1089/2008 právoplatne skončené.

Uznesením č. k. 4 C/1089/2008-302 zo dňa 15. 05. 2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave 8 Co/17/2015-484 zo dňa 26. 09. 2017 bola vzájomná žaloba žalovaného vylúčená na samostatné konanie a ďalej bola na Okresnom súde v Pezinku vedená pod spisovou značkou sp. zn. 8 C 41/2021. Spis sp. zn. 4 C 1089/2008 bol opakovane predkladaný na Krajský súd v Bratislave, Najvyšší súd Slovenskej republiky a zapožičaný na Okresný súd Bratislava I. Súd po vylúčení veci na samostatné konanie ďalej konal a uznesením č. k. 8 C/41/2021-13 zo dňa 23. 09. 2021 konanie zastavil, nakoľko žalovaný [REDAKOVANÉ] bol z obchodného registra vymazaný. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 6 Co/132/2021-27 zo dňa 15. 12. 2021 uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým konanie zastavil zrušil.

Žalobca v konaní sp. zn. 8 C 41/2021 návrhom zo dňa 12. 05. 2022 podal návrh na zmenu strany sporu, kde žiadal, aby do konania na jeho miesto vstúpila spoločnosť [REDAKOVANÉ]. Súd vytýčil termín pojednávania na deň 16. 05. 2022, na ktorom rozhodol o návrhu žalobcu na zmenu strany sporu a následne rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] ... nie je stranou sporu v konaní sp. zn. 8 C/41/2021 počnúc dňom 16. 05. 2022.“.

7. Súčasťou vyjadrenia okresného súdu bol aj súhlas s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci, ako aj stručná chronológia úkonov účastníkov napadnutého konania a súdu.

8. Stanovisko okresného súdu bolo zaslané na vyjadrenie právnej zástupkyňi sťažovateľa, ktorá v lehote určenej ústavným súdom ani do prejednávania veci na výzvu ústavného súdu nereagovala.

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom súdneho spisu, ktorý si zadovážil (z ktorého sú zrejmé všetky procesné úkony, pozn.), dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III. Posúdenie vecí ústavným súdom

10. Po preskúmaní vecí a jej aktuálneho stavu dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ namieta porušenie svojich práv vo vzťahu k jeho protinávrhu nedôvodne.

11. Protinávrh sťažovateľa smeroval proti žalobcovi pôvodného konania [REDACTED]. Sťažovateľ sa teda domáhal súdnej ochrany svojho tvrdeného porušeného hmotného práva voči tomuto subjektu a na tom nezmenila nič ani skutočnosť, že následne okresný súd pripustil zmenu v osobe žalobcu v dôsledku postúpenia žalovanej pohľadávky [REDACTED] na obchodnú spoločnosť. Aj po vstupe obchodnej spoločnosti do konania v pozícii žalobcu namiesto pôvodného žalobcu zostal vo vzťahu k protinávrhu sťažovateľa žalovaným [REDACTED]. Disproporcia v subjektoch predstavovala dôvod na vylúčenie vzájomnej žaloby na samostatné konanie. Ak súd v uznesení o vylúčení protinávrhu na samostatné konanie opomenul výslovne uviesť ako žalovaného [REDACTED], išlo o chybu v písaní a bolo v záujme sťažovateľa domáhať sa jej opravy a jeho pasivita je nepochopiteľná. Konanie o vzájomnej žalobe sťažovateľa bolo od podania vzájomnej žaloby sporom medzi sťažovateľom a [REDACTED] a konaním s takýmto personálnym substrátom zostalo aj po vylúčení vzájomnej žaloby na samostatné konanie. Okresný súd po chybe v označení subjektov v uznesení o vylúčení protinávrhu na samostatné konanie následne zapísal vec chybné do registra, čo rezultovalo v neskoršom nesprávnom vyhodnotení splnenia podmienky procesnej subjektivity a vo vydaní uznesenia o zastavení konania o vzájomnej žalobe z dôvodu zániku subjektu (obchodnej spoločnosti), hoci tento subjekt v skutočnosti nebol sporovou stranou.

12. Odhliadnuc od už uvedeného, je však pre posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti vo vzťahu k tvrdenému porušeniu označených práv v napadnutom konaní 2 o „vylúčenej časti“ protinávrhu kruciálnou skutočnosť, že sťažovateľ podal návrh na zmenu žalobcu, ktorému okresný súd vyhovel. Od 16. mája 2022 (právoplatnosť uznesenia o pripustení zmeny žalobcu) sťažovateľ nie je nositeľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote.

13. Pokiaľ ide o tvrdené prieťahy v napadnutom konaní 1, teda v konaní o „nevylúčenom príslušenstve“, ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie je potrebné považovať za právoplatne skončené. Sťažovateľ v prípade rozhodnutia vo veci samej rozsudkom mal možnosť namietat' a žiadať, aby okresný súd rozhodol aj o časti návrhu (príslušenstvo istiny protinávrhu, pozn.), o ktorom nebolo rozhodnuté rozsudkom vo veci samej, keďže tento vzájomnou žalobou uplatnený nárok nebol vylúčený na samostatné konanie, ktoré prebieha pod sp. zn. 8 C 41/2021.

14. Podľa § 225 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu. Aj predchádzajúci procesný kódex Občiansky súdny poriadok v § 166 ods. 1

obsahoval takmer totožnú úpravu tohto procesného inštitútu v znení: ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania, o trovách konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže účastník do pätnástich dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu.

15. Z uvedenej právnej úpravy oboch procesných kódexov bolo a je možné vyvodiť, že nápravu nerozhodnutia o celom predmete konania je možné vykonať len prostredníctvom a za podmienok uvedených v citovanom § 225 ods. 1 Civilného sporového poriadku (predtým podľa § 166 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). V prípade, že k takejto náprave nedôjde v dôsledku nečinnosti strany konania, ktorá ma postupovať s náležitou bdelosťou, nemožno sa dožadovať nápravy prostredníctvom ústavnej sťažnosti, ktorou by ústavný súd prikázal vo veci konajúcemu súdu konať bez zbytočných prietáhov. Podľa názoru ústavného súdu nemožno tvrdiť, že konanie aj naďalej trvá, pretože na takéto konanie sa hľadí ako na právoplatne skončené, keďže súd o veci sťažovateľa už právoplatne rozhodol rozsudkom vo veci samej.

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie I bolo právoplatne skončené 3. júna 2019, čím bol odstránený stav právnej neistoty sťažovateľa. Keďže stav právnej neistoty v napadnutom konaní v čase doručenia tejto sťažnosti netrval, nemohlo logicky už ani dochádzať k prietahom v napadnutom konaní, preto ústavný súd sťažnosti sťažovateľa v celom rozsahu nevyhovel.

17. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. septembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu